

Estado de Israel
Ministerio de Educación

Tipo de examen:

א. Bachillerato para escuelas de enseñanza media

ב. Bachillerato externo

Fecha de examen: Verano 2016

Cuestionario número: 904041

Bachillerato externo – 45

Anexo: Programa de estudios

(únicamente para el cuestionario 45)

Traducción al español (12)

Literatura hebrea y general

Para nuevos inmigrantes

Dos unidades de estudio

Instrucciones para el examen

א. Duración del examen: tres horas.

ב. Estructura del cuestionario y clave de la evaluación:

Este cuestionario consta de cuatro partes.

Primera parte: Poesía (poesía medieval, poesía de

Bialik, poesía del siglo 20)

– (2x12) – 24 puntos

Segunda parte: Cuento corto – (2x12) – 24 puntos

Tercera parte: Drama – (1x26) – 26 puntos

Cuarta parte: Novela y libros de lectura

– (1x26) – 26 puntos

100 puntos

Todas las partes de este examen son **obligatorias**.

Responde a las preguntas según las siguientes instrucciones:

De la primera parte (Poesía) responde a dos preguntas.

De la segunda parte (Cuento corto) responde a dos preguntas.

De la tercera parte (Drama) responde a una pregunta.

De la cuarta parte (Novela y libros de lectura) responde a una pregunta.

ג. Material auxiliar autorizado:

(1) Un diccionario, según la elección del alumno.

(2) Para el examen interno: una lista impresa de las obras estudiadas en clase.

(3) Para el examen externo: programa de estudios adjunto.

ד. Instrucciones especiales:

(1) Al comenzar cada respuesta, indica el número de la parte y el número de la pregunta que has elegido responder.

(2) No emplees ejemplos extraídos de una misma obra literaria para respuestas distintas.

(3) Para el examen interno: es **obligatorio** adjuntar al cuadernillo la lista de las obras literarias estudiadas en clase.

Escribe solamente en el cuadernillo del examen, en páginas separadas, todo lo que desees escribir como borrador (títulos, cálculos, etc). Escribe la palabra "טיוטה" al inicio de cada página de borrador. Toda anotación realizada en hojas que no pertenezcan al cuadernillo del examen, puede causar la anulación del mismo.

מדינת ישראל

משרד החינוך

סוג הבחינה:

א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים

ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים

מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016

מספר השאלון: 904041

לנבחנים אקסטרניים – 45

נספח: תכנית הלימודים (לשאלון 45 בלבד)

תרגום לספרדית (12)

ספרות עברית וכללית

לעולים חדשים

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון: שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה-20)

– (2x12) – 24 נקודות

פרק שני: סיפור קצר

– (2x12) – 24 נקודות

פרק שלישי: דרמה

– (26x1) – 26 נקודות

פרק רביעי: רומן וספרי קריאה

– (26x1) – 26 נקודות

סה"כ – 100 נקודות

כל הפרקים בבחינה הם **חובה**.

ענה על השאלות לפי ההוראות האלה:

מהפרק הראשון (שירה) ענה על שתי שאלות.

מהפרק השני (סיפור קצר) ענה על שתי שאלות.

מהפרק השלישי (דרמה) ענה על שאלה אחת.

מהפרק הרביעי (רומן וספרי קריאה) ענה על

שאלה אחת.

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) מילון לפי בחירת הנבחן.

(2) לנבחנים אינטרניים: רשימה מודפסת של

היצירות שנלמדו.

(3) לנבחנים אקסטרניים: תכנית הלימודים מצורפת.

ד. הוראות מיוחדות:

(1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת

מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.

(2) אין להדגים באמצעות אותה יצירה בתשובות

שונות.

(3) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת את

רשימת היצירות שנלמדו.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה

(שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).

רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן

על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה.

¡Buena suerte!

בהצלחה!

Preguntas Primera parte – Poesía

(Poesía medieval, poesía de Bialik, poesía del siglo 20)

Responde a dos de las preguntas 1–18 (cada pregunta – 12 puntos;
total – 24 puntos).

Poesía medieval [שירת ימי הביניים]

1. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

ראה שמש / שלמה אבן-גבירול

פתאום קם אדם בפקר ומרגיש כי הוא עם ומתחיל ללכת
ולכל הנפוש צדרכו קורא הוא שלום.
דגנים עולים מול פניו מבין חריצי המדרכה
וניחוות לראשו מדיפים עצי אזורכת.

Explica cómo el motivo de la vestimenta y de los colores en el poema establece un vínculo entre la descripción de la puesta de sol y la muerte de Yekutiel [יקותיאל]. Ejemplifica tu respuesta.

2. Lee el poema siguiente, y responde a la pregunta que está a continuación.

לאטך דברי שירך / שלמה אבן-גבירול

לפנות בקר טילה שמש בתוך היער
יחד עמי ועם אבא
וימיני בשמאלו.

Explica cómo contribuyen los contrastes del poema a caracterizar a la abeja.

3. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

כְּתָנוֹת פָּסִים / משה אבן־עזרא

כְּתָנוֹת פָּסִים / לְבֹשׁ הֶגֶן / וּכְסוֹת רִקְמָה / מִיַּד דֹּשָׁאוֹ,
וּמַעֲיֵל תַּשְׁבֵּץ / עֶטָה כָּל עֵץ / וּלְכָל עֵץ / הָרָאָה פְּלֹאוֹ.
כָּל צִיץ חָדָשׁ / לְזֶמֶן חָדָשׁ / יֵצֵא שׁוֹחֵק / לְקִרְאָת בּוֹאוֹ –
אַךְ לְפָנֵיהֶם / שׁוֹשֵׁן עֶבֶר, / מְלֶךְ, כִּי עַל / הוֹרֵם כְּסָאוֹ.
יֵצֵא מִבֵּין / מְשֻׁמֵּר עָלָיו / וַיִּשְׁנֶה אֶת / בְּגָדֵי כְּלָאוֹ.
מִי לֹא יִשְׁתָּה / יֵינוּ עָלָיו – / הָאִישׁ הַהוּא / יֵשָׂא חָטְאוֹ!

La vestimenta es un motivo central en el poema.

Describe este motivo, y explica su función en la construcción del significado del poema.

Poesía de Bialik [שירת ביאליק]

4. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

הַכְּנִיסִינִי תַּחַת כָּנָפְךָ / חַיִּים נַחֲמֵן בִּיאֲלִיק

הַכְּנִיסִינִי תַּחַת כָּנָפְךָ,
וְהִי לִי אִם וְאַחֻזָּה,
וְהִי חִיקְךָ מִקְלַט רֹאשִׁי,
קַן-תְּפִלוֹתֵי הַנְּדָחוֹת.

וּבָעֵת רַחֲמִים, בֵּין-הַשְּׁמָשׁוֹת,
שְׁחִי וְאַגֵּל לָךְ סוּד יְסוּרֵי:
אוֹמְרִים, יֵשׁ בְּעוֹלָם נְעוּרִים –
הֵיכֵן נְעוּרֵי?

וְעוֹד רָז אֶחָד לָךְ אֶתְּוֹדָה:
בְּפִשִּׁי נִשְׁרָפָה בְּלִהְבָּה;
אוֹמְרִים, אֵהְבָה יֵשׁ בְּעוֹלָם –
מִה-זֹּאת אֵהְבָה?

הַכּוֹכָבִים רָמוּ אוֹתִי,
הָיָה חֲלוֹם – אַךְ גַּם הוּא עָבָר;
עָתָה אֵין לִי כְּלוֹם בְּעוֹלָם –
אֵין לִי דָבָר.

הַכְּנִיסִינִי תַּחַת כָּנָפְךָ,
וְהִי לִי אִם וְאַחֻזָּה,
וְהִי חִיקְךָ מִקְלַט רֹאשִׁי,
קַן-תְּפִלוֹתֵי הַנְּדָחוֹת.

En tu opinión, ¿es el poema "הכניסיני תחת כנפך", un poema de amor?

Justifica y ejemplifica tu respuesta.

5. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

צפרות / חיים נחמן ביאליק

Estrofa 1

כל-העולם טובע באור ובשיר,
אוצרות חיים לא-שערתים מסביב מתרחשים,
ובמשעל הנמתח בין יצר וגיר
שנינו הולכים ומחשים.
אנו הולכים והולכים, לשבילנו אין קץ,
אפסונו שבילים, כתרוננו צפרות,
בתניות של-זהב יפגענו כל-עץ
בצאלי צמרות.

Estrofa 2

הדמות פרום אם עב קלה ברום עולם רפרפה?
אף גם-היא חיש הפליגה למדינת הים –
את-הרהורי השחור כמוה ורם
שאה עמה לנצח על-כתפה.
שוב זהר רקיע, ושוב תכלת בלי-סוף,
את הולכת בראש ואני כרוך אחריך,
בקמותי המלאות השתרע הנוף,
הכל בזהיר בו כמו בעיניך.

Estrofa 3

גע אחד לי נדמה: ביער הלז,
המאפיל ומשיב צתו עלינו,
בנו מטמון מסתרים, המשמר מאז
ימעולם לשנינו –
עתאם רחפה הקמה – ומפה אלי-פה
צבר רטט קרנים על-פני האוקינוס.

Analiza la cuarta estrofa del poema (que comienza con las palabras "והנה נקלעה צפרות"), y explica cómo la imagen allí descrita refleja los sentimientos del poeta, tal y como se ponen de manifiesto en la totalidad del poema.

Ejemplifica tu respuesta.

6. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

עם דמדומי החמה / חיים נחמן ביאליק

הם האיים הרחוקים, העולמות הגבוהים זו בחלומות ראיונים; שעשוננו לגרים תחת כל השמים, וחיינו - לגיהנם.	עם דמדומי החמה אל-החלון נא-גשי ועלי התרפקי, לפתי היטב צווארי, שימי ראשך על-ראשי - וכה עמי תדבקי.
המה איי-הנזק זו צמאנו אליהם כאל ארץ מולדת; שכל-כוכבי הליל רמזו לנו עליהם באור קרן רועדת.	ומחשקים ודבקים, אל-הזהר הנזק דומם נשא עיינינו; ושלחנו לחפשי על-פני ימי האזרה כל-הרהורי לבנו.
ועליהם נשאנו בלי-רע ועמית כשני פרחים בציה; כשני אבדים המבקשים אבדה עולמית על-פני ארץ נכריה.	והתנשאו למרום ביצף שוקק כיונים, ובמרחק יפליגו, יאבדו; ועל-פני רכסי ארגמן, איי-זהר אדמונים, ביצף דומם ירדו.

En este poema se describe una especie de viaje.

Explica y ejemplifica el significado de este viaje. En tu respuesta detalla sus diferentes etapas.

La Poesía del siglo 20 [שירת המאה ה-20]

Poesía de la primera mitad del siglo 20

Poemas de Rajel – (שירי רחל)

7. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

רק על עצמי / רחל

רק על עצמי לספר ידעתי.
צר עולמי כעולם נמלה,
גם משאי עמסתי כמוה,
רב וכבד מכתפי הדלה.

גם את דרכי — כדרכה אל צמרת —
דרך מכאוב ודרך עמל,
יד ענקים זדונה ובוטחת,
יד מתבודדת שמה לאל.

כל ארחותי הליו והדמיע
פחד טמיר מיד ענקים.
למה קראתם לי, חופי הפלא?
למה כזבתם, אורות רחוקים?

De acuerdo con este poema, ¿cuáles son las dificultades y los obstáculos que hay en la vida de la poetisa?

Explica cómo contribuye la utilización del lenguaje figurado [הלשון הציורית] en el poema para expresar estas dificultades y obstáculos. Ejemplifica tu respuesta.

8. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

פְּגִישָׁה, חֲצִי פְּגִישָׁה / רחל

פְּגִישָׁה, חֲצִי פְּגִישָׁה, מִכּוּט אֶחָד מְהִיר,
קִטְעֵי נִיבִים סְתוּמִים — זֶה דִּי...
וְשׁוֹב הֶצִיף הַכֹּל, וְשׁוֹב הַכֹּל הִסְעִיר
מִשְׁבֵּר הָאֵשׁ וְהַדָּוָה.

אֵף סֶכֶר שִׁכְחָה — בְּנִיתִי לִי מִגֵּן —
הִנֵּה הִנֵּה כָּלֹא הָיָה.
וְעַל בְּרָכִי אֶכְרַע עַל שְׂפַת אָגַם סוּאֵן
לְשִׁתּוֹת מִמֶּנּוּ לְרוּיָה!

¿Cuál es el proceso emocional descrito en el poema? Explica y ejemplifica tu respuesta.

9. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

בְּאַחַד גִּלְגּוּלֵי / רַחַל

הִהְיִיתִי חַיָּה בֵּין חַיּוֹת הַשָּׂדֶה
בְּיָמִים רְחוּקִים, בְּאַחַד גִּלְגּוּלֵי ?
וּמָאֲזוּ לִי קִרְבַּת הָאָחוֹת לְחַי
וְאֵימַת הָאָדָם הָרוֹדָה ?

אֶפְרַת הַנוֹצָה וְחֶסֶרֶת הַמָּגֵן
גִּלְגָּל־הַפְּרָפְרָה בִּי נִשְׁמַת צָפוֹר ?
מִנְגִּינָה עֲגוּמוּמִית, אֶהְבֵּת הַדְּרוֹר —
הֵן מִמָּנָה, מִמָּנָה שְׁתִּיהֵן.

וְאוּלֵי בְּגִלְגּוּל הַרְחוּק־קָדוֹם
הִיִּיתִי גְבַעַל־עֲשָׂבִים יִרְקָרֵק ?
וְלָכֵן בְּאִמִּי־אָדָמָה אָדָּבָק,
וּמְנוּחִי בְּחִיקָה הַשְּׁחוּם.

La poetisa utiliza la idea de la reencarnación [הגלגול] para describir su mundo. Explica y ejemplifica esta afirmación.

10. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

מיכל / רחל

ותאהב מיכל בת שאול את דוד — — ותבז לו בלבה
(ש"א י"ח, כ'; ש"ב, ר', ט"ז)

ותאהב מיכל בת־שאול את־דוד — — ותבז
לו בלבה (ש"א י"ח, כ'; ש"ב ר', ט"ז)

מיכל, אחות רחוקה! לא נתק חוט הדורות,
לא שָׁלְטוּ בְּכַרְמֶךָ הַנוֹגָה תְּרֵלִי הַזְמָן,
עַל כִּתְנֵת מְשִׁיךְ לֹא דָהוּ פִּיטֵי אֲרָגָמָן
וְצִלְצוֹל אֲצָעֵדוֹת וְהִבֵּךְ עוֹד הָאֵזֶן תִּקְלֹט.

לֹא אַחַת רְאִיתִיךָ נִצְבֶּת לִיד הָאֶשְׁנָב,
וְהָיָה לְךָ חֶלֶם וְהָיָה לְךָ חֶלֶם

La cercanía y la lejanía caracterizan la relación de la poetisa con Mijal
[מיכל].

Explica y ejemplifica esta afirmación.

Poesía de la segunda mitad del siglo 20

Si elegiste esta parte, responde a una pregunta del tema que has estudiado.

Identidades – (זהויות)

11. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

אודיסס / חיים גורי

ובשובו אל עיר מולדתו מצא ים
ודגים שונים ועשב צף על הגלים האטניים
ושמש נחלשת בשולי שמים.

טעות לעולם חוזרת, אמר אודיסס בלבו העיף
וחזר עד פרשת-הדרכים הסמוכה לעיר השכנה,
למצא את הדרך אל עיר מולדתו שלא היתה מים.

הלך עיף כחולם ומתגעגע מאד
בין אנשים שדברו יוונית אחרת.
המלים שנטל עמו בצידה לדרך המסעות, גועו בינתיים.
רגע חשב כי נרדם לימים רבים
וחזר אל אנשים שלא תמהו בראותם אותו
ולא קרעו עינים.

הוא שאל אותם בתנועות והם נסו להבין אותו
מתוך המרחקים.
הארגמן הסגיל והלך בשולי אותם שמים.

קמו המבגרים ונטלו את הילדים שעמדו סביבו במעגל
ומשכו אותם.
ואור אחר אור הצהיב בבית אחר בית.

בא טל וירד על ראשו.
באה רוח ונשקה לשפתיו.
באו מים ושטפו רגליו כאבריקליה הזקנה
ולא ראו את הצלקת.
והמשיכו במוך כדרך המים.

Cuando Odiseo [אודיסס] regresa a su ciudad natal, se siente extraño.

¿De qué forma se pone esto de manifiesto en el poema? Explica y
ejemplifica tu respuesta.

12. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

יונתן / יונה וולך

אני רץ על הגשר
והילדים אחרי
יונתן
יונתן הם קוראים
קצת דם
רק קצת דם לקנות הדבש
אני מסכים לחור של נעץ
אבל הילדים רוצים
והם ילדים
ואני יונתן
הם כורתים את ראשי בענף
גלדיולה ואוספים את ראשי
בשגי ענפי גלדיולה ואורזים
את ראשי בגיר מרשרש
יונתן
יונתן הם אומרים
באמת תסלח לנו
לא תארגנו לעצמנו שאתה כזה.

Describe la imagen de la persecución en el poema, y explica cómo esta imagen expresa las relaciones entre el individuo y la sociedad.

¿Qué es el amor? (מה זאת אהבה?)

13. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

כְּאִשֶּׁר הָיִיתָ פֶּה / זלדה

כְּאִשֶּׁר הָיִיתָ פֶּה
וּמִבְטָד הַחוּם מִגּוֹ עָלִי
וּמִחֻשְׁבוֹתֵינוּ נִוְגָעוֹת
פֶּתַע
כָּנָף אֶל כָּנָף.

כְּאִשֶּׁר הָיִיתָ עֶמְדִי
בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים הַחוֹלְפִים
הָיוּ הַקִּירוֹת בְּגִי-בֵּית קְשִׁישִׁים
שֶׁסָּפְרוּ מַעֲשִׂיֹת עֲתִיקוֹת
בְּעֶרֶב
כְּאִשֶּׁר שָׁתִינוּ תֵּה.

עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת אֵינָם מְחֹסֶה
הֵם הִסְתַּגְּרוּ בְּשִׁתְּקָתָם
וְלֹא יִשְׁגִּיחוּ בְּנִפְלִי
עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת סִיד וּמֶלֶט
יְסוֹד זָר
חָמַר לֹא עֹנָה כְּמוֹת.

En este poema, ¿qué es el amor según la visión del poeta?

Explica y ejemplifica tu respuesta basándote en las diferentes imágenes del poema.

14. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

וְכָל הַנָּשִׁים אָמְרוּ / יהודה עמיחי
וְכָל הַנָּשִׁים אָמְרוּ, אוֹתִי אֶהֱב יוֹתֵר מִכֶּלֶךְ,
וְרַק אֲבִישָׁג הַשּׁוֹנַמִית, הַנֶּעֱרָה שִׁבְעָה אֱלֹיו בְּזִקְנָתוֹ
לְחֵמֶם אוֹתוֹ, אָמְרָה: אֲנִי חֲמַמְתִּי אוֹתוֹ, וְלִטְפָתִי
אֶת כָּל צְלָקוֹת הַקָּרֵב וְצְלָקוֹת הָאֲהָבָה,
מִשְׁחַתִּי אוֹתוֹ בְּשִׁמֹן, לֹא לְמִלּוּכָה, אֲלֹא לְמִרְפָּא,
וְלֹא שְׁמַעְתִּי אוֹתוֹ מִגִּגֹן וְשָׁר, אֲכַל נִגְבַּתִּי אֶת פִּיו
נָטוּל הַשָּׁנִים, אַחֵר שֶׁהֶאֱכַלְתִּי אוֹתוֹ דִּיסָה מִתּוֹקָה.
לֹא רָאִיתִי אֶת יָדָיו בְּקָרֵב אֲכַל נִשְׁקָתִי
אֶת יָדָיו הַלְבָנוֹת וְהַזְקָנוֹת.
אֲנִי כְּבִשֶׁת הָרֶשׁ, חֲמָה וּמִלֵּאת חֲמָלָה,
אֲנִי כָּאתִי אֵלָיו מִן הַמֶּרְעָה
כְּמוֹ שֶׁהוּא בָּא אֶל הַמִּלּוּכָה מִן הַמֶּרְעָה
אֲנִי כְּבִשֶׁת הָרֶשׁ שֶׁקָּמָה מִן הַמֶּשֶׁל
וְאֲנִי שְׁלָה עַד מוֹת יִפְרִיד בִּינֵינוּ.

Basándote en el poema, describe el contraste entre Avishag la shunamita [אבישג השונמית] y "todas las mujeres" ["כל הנשים"], y explica qué distingue el amor que sentía Avishag por David [דוד].

Vivir en Eretz Israel – (לחיות בארץ ישראל)

15. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación

יְרֵשָׁה / חיים גורי

הָאֵל בָּא אַחֲרוֹן.
וְלֹא יָדַע אֲבָרְהָם כִּי הוּא
מְשִׁיב עַל שְׂאֵלַת הַיֶּלֶד,
רֹאשִׁית-אוֹנוֹ בְּעֵת יוֹמוֹ עָרַב.

נִשָּׂא רֹאשׁוֹ הַשָּׂב.
בְּרֹאוֹתוֹ כִּי לֹא חָלַם חֲלוֹם
וְהַפְלֵאָה נֶצֶב –
נִשְׁרָה הַמַּאֲכָלֶת מִיָּדוֹ.

הַיֶּלֶד שֶׁהִתַּר מֵאֲסוּרָיו
רָאָה אֶת גִּבּ אָבִיו.

יִצְחָק, בְּמִסְפָּר, לֹא הֶעֱלָה קֶרֶן.
הוּא חֵי יָמִים רַבִּים,
רָאָה בְּטוֹב, עַד אוֹר עֵינָיו כָּהָה.

אָבֵל אֶת הַשְּׁעָה הֵהִיא הוֹרִישׁ לְצִאֲצָאִיו.
הֵם נוֹלָדִים
וּמַאֲכָלֶת בְּלָבָם.

¿Qué aspecto de la vida en Eretz Israel se pone de manifiesto en este poema?

Explica y ejemplifica tu respuesta.

16. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

שִׁיר בְּבֶקֶר בְּבֶקֶר / אמיר גלבוע

פְּתָאֵם קָם אָדָם בְּבֶקֶר וּמְרָגִישׁ כִּי הוּא עִם וּמִתְחִיל לָלֶכֶת
וּלְכָל הַנִּפְגָּשׁ בְּדַרְכּוֹ קוֹרָא הוּא שְׁלוֹם.
דְּגָנִים עוֹלִים מוּל פְּנֵיו מִבֵּין חֲרִיצֵי הַמְדָּרְכָת
וְנִיחוּחוֹת לְרֹאשׁוֹ מְדִיפִים עֲצֵי אֲדָרְכָת.

הַטְּלָלִים רוֹסְסִים וְהָרִים רְבּוּא קְרָנִים – הֵם יוֹלִידוּ חֶפְת־שֶׁמֶשׁ לְכָלוֹתָיו.
וְהוּא צוֹחֵק גְּבוּרַת דּוֹרוֹת מִן הָהָרִים
וְנִבְלָמוֹת מִשְׁתַּחֲוֹת הַמְלָחְמוֹת אֲפִים
לְהוֹד אֶלֶף שָׁנִים מְפֻכּוֹת בְּמִסְתָּרִים.

אֶלֶף שָׁנִים צְעִירוֹת לְפָנָיו –
כְּפֶלֶג צוּנָם.
כְּשִׁיר רוּעִים.
כְּעֶנֶף.

פְּתָאֵם קָם אָדָם בְּבֶקֶר וּמְרָגִישׁ כִּי הוּא עִם וּמִתְחִיל לָלֶכֶת
וְרֹאֶה כִּי חוֹר הָאֵבִיב כְּמוֹ הוֹרִיק שׁוֹב אֵילָן מִן הַשְּׁלָכָת.

Describe la vivencia del poeta en Eretz Israel, y explica dos de los modos de configuración de esta vivencia.

Poesía de la Shoá – (שירים בעקבות השואה)

17. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

יִצְחָק / אמיר גלבע
לִפְנוֹת בְּקֶרֶט יִלְהֶשֶׁם בְּתוֹךְ הַיַּעַר
יַחַד עֲמִי וְעַם אֲבָא
וַיִּמְיֵנִי בְּשִׂמְלֹו.

בְּבֶרֶק לְחֵבֶה מֵאֲכֵלֶת בֵּין הָעֵצִים.
וַאֲנִי יָרֵא כָל־כָּךְ אֶת פֶּחַד עֵינַי מוֹלֵךְ עַל הָעָלִים.

אֲבָא אֲבָא מִהֵר וְהִצִּילָה אֶת יִצְחָק
וְלֹא יִיחַסֵּר אִישׁ בְּסַעֲדַת הַצְּהָרִים.

זֶה אֲנִי הַנִּשְׁחָט, בְּנִי,
וּבְכָר דָּמִי עַל הָעָלִים.
וְאֲבָא נֹסֶתֶם קוֹלוֹ.
וּפָנִיו חוֹרִים.

וְרִצִּיתִי לִצְעֹק, מִפְּרֵפֶר לֹא לְהֶאֱמִין
וְקוֹרֵעַ הָעֵינַיִם.
וְנִתְעוֹרְרָתִי.

וְאִלֶּת־דָּם הָיְתָה יַד יָמִין

Explica la función del relato bíblico en la configuración de la experiencia del hijo - hablante lírico [הדובר], que sobrevivió la Shoá.
Ejemplifica tu respuesta.

18. Lee el siguiente poema, y responde a los dos apartados א y ב que están a continuación.

שם, אִמְרָתִי / טוביה ריבנר
יֵצְאֲתִי מִבֵּיתִי לְהִרְאוֹת לְבָנִי אֶת מְקוֹם מוֹצְאִי.
שֵׁם, אִמְרָתִי, שִׁכְבְּתִי עַל הָאָרֶץ
אֶבֶן לְמִרְאֲשׁוֹתַי נִמּוֹד מִן הָעֵשֶׁב
בְּעֵפֶר הָאָרֶץ
הַכֹּל שֵׁם וְשִׁמְרִי.

עֲבָרְנוּ בְּהָרִים וּבִיעָרוֹת וּבְעָרִים שֶׁהָיוּ
מַעְרוֹת וְהַמִּים נָקוּ בְּדֶרֶךְ וְהַכְּבִישִׁים הָיוּ רָעִים.
הַמְכוֹנִית דִּלְגָה עַל הַבּוֹרוֹת.

בְּאוֹר הַנוּטָה הִנֵּעְנוּ לְעִיר מוֹצְאִי.
מָה הָאוֹיֵר הַמְתוֹק הַזֶּה? שׁוֹאֲלִים בָּנִי.
מָה הַטִּיחַ הַנוֹפֵל מִהַקִּירוֹת?

אֵין דָּבָר, הַגִּידָה הַיְשִׁישָׁה בְּחִלּוֹן.
כָּאֵן גַּם הָעֵתִיד עָבָר. וְסָגְרָה אֶת עֵינֶיהָ הַיְבִשּׁוֹת
כְּעוֹף הָעוֹלָה וְקוֹפֵל אֶת כְּנָפָיו וְצוֹלֵל.

כָּאֵן גּוֹלְדָתִי, אִמְרָתִי לְבָנִי.
הוֹרִי וְזִקְנִי גּוֹלְדוּ כָּאֵן קְרוֹב.
גּוֹלְדִים. כָּאֵן הָיָה בֵּית
אִמְרָתִי לְבָנִי וְהָרוּחַ עָבְרָה
בֵּינִי לְבֵין הַמַּלִּים.

יֵצְאֲתִי לְהִרְאוֹת לְבָנִי אֶת מְקוֹם מוֹצְאִי, וּמִתִּי
נֹאכֵל, שׁוֹאֲלִים בָּנִי, וְאִיפֹה
נִלְוִן?

- א. Explica cuál es el viaje descrito en el poema.
¿Se logró el objetivo del viaje? Justifica tu respuesta. (6 puntos)
- ב. Elige del poema dos recursos retóricos [אמצעים רטוריים], y explica su aporte a la comprensión del significado del poema. (6 puntos)

/continúa en la página 19/

Presta atención: No emplees ejemplos extraídos de una misma obra literaria para respuestas distintas.

Segunda parte – Cuento corto

Responde a dos de las preguntas 19-21 (cada pregunta – 12 puntos;
en total – 24 puntos).

¡Presta atención!: No respondas a las preguntas 19-20 basándote en el cuento
"אח קטן" ["Hermano pequeño"] de Ronit Matalón [רונית מטלון].

19. Describe relaciones de cercanía o lejanía (o una mezcla de ambas) entre los personajes del cuento corto que has estudiado, y explica en qué contribuye el final del cuento a la comprensión de estas relaciones.

20. Los modos de configuración del cuento corto contribuyen a la construcción de su significado.

Elige uno de los cuentos cortos que has estudiado y dos de los modos de configuración siguientes: alusiones anticipadoras [רמזים מטרימים] , descripciones del entorno y del paisaje, objetos con significado simbólico, título del cuento (si tiene significado).

Expón los modos de configuración que has elegido, y explica su contribución a la construcción del significado del cuento que has elegido.

"אח קטן" / רונית מטלון

21. Describe las relaciones de Nisso [ניסו] con Rajel [רחל] y con Jani [חני], y explica la contribución de estas relaciones a la configuración del personaje de Nisso, el adolescente.

Tercera parte – Drama

Responde a una de las preguntas 22-32 (26 puntos).

Presta atención: Se puede responder a las preguntas 22-30 sólo sobre la base de una tragedia de Sófocles o una tragedia de Shakespeare.

Tragedias de Sófocles [סופוקלס]: "Antígona" [אנטיגונה], "Edipo Rey",
[אדיפוס המלך]

22. Uno de los objetivos de la tragedia griega era educar al pueblo.
Explica cómo el comportamiento, las decisiones y el destino del héroe trágico de la tragedia que has estudiado ("אנטיגונה" o "אדיפוס המלך") contribuyen a conseguir este objetivo.

Tragedias de Sófocles

"Antígona"

23. Describe las relaciones entre dos familiares en la tragedia "Antígona", y explica cómo en dichas relaciones se pone de manifiesto el conflicto central de la obra.

"Edipo Rey"

24. Al final de la tragedia "Edipo Rey", Creonte [קראון] le aconseja a Edipo: "No pretendas dominarlo todo" [אל תשתוקק לשלוט בכול].
Explica qué le provocó a Creonte decirle estas palabras a Edipo, y cómo ellas están vinculadas tanto al pecado del orgullo como al destino trágico de Edipo.

Tragedias de Shakespeare [שקספיר]: "Hamlet" [המלט], "El Rey Lear"

[המלך ליר], "Macbeth" [מקבת], "Otello" [אותלר]

25. Una mezcla de rasgos del héroe y factores externos conduce a éste a su destino trágico.

Explica y ejemplifica esta afirmación, basándote en la tragedia que has estudiado.

26. "Hamlet"

La desconfianza y la sospecha motivan la trama trágica en la obra "Hamlet" y caracterizan las relaciones entre los personajes.

¿Cómo se pone de manifiesto este hecho en la trama de la tragedia? Explica y ejemplifica tu respuesta.

27. "El Rey Lear"

Describe la imagen de la tormenta en el tercer acto de la obra, y explica los significados de la tormenta en el contexto de la totalidad de la tragedia.

28. "Macbeth"

Macbeth es el héroe trágico central de la obra.

En tu opinión, ¿Lady Macbeth es también una heroína trágica? Justifica y ejemplifica tu respuesta, y fundaméntala en base a las características del héroe trágico.

29. "Otello"

¿De qué modo es presentado el amor en la tragedia "Otello"?

Explica la función de la relación amorosa en la configuración de la trama trágica en esta obra. Ejemplifica tu respuesta.

30. "Romeo y Julieta"

La trama trágica en "Romeo y Julieta" oscila entre un gran amor y un gran odio. Explica esta afirmación, y fundamenta tu respuesta en base a dos imágenes de la obra.

El teatro moderno

Presta atención: Se puede responder a las preguntas 31-32 solamente sobre la base de una obra moderna de teatro (del siglo 19 o del siglo 20).

31. Describe la apertura y el final de la obra de teatro moderna que has estudiado.

Explica la contribución del estado de los personajes (estado anímico, social, familiar, etc) en el inicio de la obra y en su final, a la comprensión del significado de la obra.

32. ¿Cuál es el personaje mas poderoso e influyente de la obra que has estudiado? Explica cómo influye este personaje sobre los demás personajes de la obra y sobre el desarrollo de la trama.

Cuarta parte – Novela, novela corta y libros de lectura

Responde a una de las preguntas 33 – 34 (26 puntos).

- 33.** El trasfondo familiar o\y el trasfondo social del personaje principal de la obra influyen en sus actos y sus acciones.

Explica y ejemplifica esta afirmación basándote en la novela o en la novela corta o en el libro de lectura que has estudiado.

- 34.** Expón un personaje, un suceso o una idea que hayan despertado en tí un interés especial en la novela corta o en el libro de lectura que has estudiado y explica qué te provocó este interés en la obra y por qué. Fundamenta tu respuesta en ejemplos de la obra.

¡Buena suerte!

Los derechos de autor están reservados al Estado de Israel.
Está prohibida su copia o difusión, salvo autorización expresa
del Ministerio de Educación.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך